HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

תלמוד לומר חלק לחלק. בתריה דהוה קרא לעיל כתיב דמוקמת ברגל: **חלק לחלק.** שוה בכולן כחילוק עבודה לתמרי לעיל [נה:] מובא בכל לות נפשו וברא: **ומאי לחילה.** לימלטריך למשמועינן: **לחילה דקרבנות.** דשעירי חטאות וחזה ושוק: **מהשם נפקא ללמן המקריב לוופה וגו'.** מי שעובדה מולה וכיון לתמרי לעבודה פשיטא דמיכל נמי מלבי: **אלא לחם הפנים.** לימלטריך לרבויי שלין בו שום עבודת לחם שבבר נעשית עבודתו משבת שעברה: **יכול אף חוזות הבאות שלא מחמת הרגל ברגל.** יהו זוכין בעבודתן ויחלוקו: **ת"ל לבד ממכריו.** חוץ ממה שמכרו לאנות זה לזה: **ומה מכרו לאנות זה לזה.** כלומר שהמנו ביניהם שיהו משמשין כל לחד בשבתו קבוע: **לבי בשבתי ולחמי בשבתך.** ונדלים ונדנות וקרבנות לבור לשיעבדו בשאר יומות השנה ושבי יהו לבי הן למשמר המשמש ליתנהו בכלל הרגל אלא יהו שוין בהן אלא למשמר שבשותו שבוע יהו כשאר יומות השנה הלכך על כרחך לא מתרבו מחלק יאכלו אלא ממשמעותיה דקרא דבר שאין בו אלא אכילה והיינו לחם הפנים דאכילה לית ביה אבל עבודה לית ביה: **סוכה וחמ"כ זמן.** מי שאין בירך שהמיינו בעשייתה שהיתה עשויה ועומדת ותניא בפרק לולב וערבה (לעיל דף מו.) כשנכנס ליבש מברך שתים סוכה וזמן ואומר רב סוכה לימא בריבא והדר זמן: **זמן תדיר.** שנוהג בכל הרגלים: **דבריס שבין ב"ש וב"ה בשבועה.** דבריס שמחלקו בהלכות שבועה: **מברך על היום.** כשמקדש בערבי שבתות קידוש היום תחילה ואחר כך ברכת היין: **שהיום גורם ליין שיבא.** שאם לא מפני קידוש לא היה נזקק לכוס לפני שבועה: **וכבר קדש היום.** כלומר ועוד טעם אחר שקדש היום מלינו משמשיכה ועדיין יין לא בא לפניו: **שהיין גורם לקידוש שאחמר.** שאם לא היה לו יין לא היה מקדש בכדי והוא הדין נמי למקדש על הפת מקדיש ברכת הפת מהאי טעמא שהפת במקום יין: **לימא רב.** לאמר מובא היום עדיפא מתדיר לאמר כבים שמאי: **ורבה בב"ה.** לאמרי תדיר עדיף: **אלא שהיין גורם בו'.** אי לאו דהאי טעמא נמי אימא משום תדיר לא הוו מקדמו ליה למובא היום עדיפא: **אי לאו סוכה.** אי לאו יבינא סוכה מי לא אמרינן זמן בגון הולבי לבבים דפטורין מן הסוכה אומרין זמן בשבל המועד כמו בשאר רגלים: **דחמן עיקר.** שהוא מובה ליום: **ומלה טפל.** שהוא של שבת שעברה וקתני דפלגי מלה בריבא אלמא תדיר עדיף: **פר העלם דבר של צבור.** שם מירע בהן ברגל שעברו עבירה בהוראת ב"ד: **קיים המובח.** בשהיה בעל שבלתה הקטרת תמיד ואין מבית נדר ונדבה היו שופרות שם שתוקעין בהם תעות בל מותרות השנויין בהש"ס בבל מקום וכ"מ שאמרו יבעו עד שיתאבו ויתכרו ויפלו למיהן לנדבה ומהן לוקמין עולות לקיין המובח. ולשון קיין בשדם החובל תמיס בקיום סעודה[ד]: **מתני' אין מלפניה בין מלאחריה.** מפרש בגמרא שחל יו"ט להיות ביום א' או ליה שבת שבתוך החג ופ"ה הוחיל ונריבין להקדיש ביאתן מע"ש בשביל יו"ט שהרי בשבת לא יוכלו לבא מוקלין בלחם הפנים וכן [ה] שם חל שמיני לפניה בע"ש אע"פ שאין בשבת בתוך החג מוקלין בו הוחיל ולא יוכלו ללבת: **חל יום אחד להפסיק ביניהם.** בגון שחל יו"ט לשמון בשני בשבת שהרי יוכלין בבא בשבת בל הממרות שנתעבבו אין מוקלין ולא שתי חלות ומשמר שזמנו קבוע עשר ומוקלין חותן בין משמר הנכנס למשמר היוצא בדרך בל שבת הגה: **הנכנס נוטל שבע.** מפרש בגמרא שהמשמרות מתחלפות בשבת זו עובדת ערבית וזו עובדת ערבית בלאחריתא בגמרא[ע"ג]: **הנכנסים חולקין ביניהם בלפון.** את המגיע לחלקן בלאחריתא בגמרא [ע"ג] בדי שילאו הנכנסין שהלפון עיקר שהרי קבעו הבתוב לשחיטת בדשי בדשים: **והיולאים חולקים בדרום.** בדי שילאו שהן יולאין והולבין להם לפיבך אינו מקומן אלל רוח שאינו עיקר: **בילגה.** שם המשמרה: **לעולם חולבה בדרום.** ואפי' בשהיה נכנסת בבה הוא שהקטורה בלאחריתא בגמרא [שם]: **ונעבעה בבועה.** ל"ל נעבעות היו בעזרה במקום בית המטבחיים בנגד עמדים ומלבע משמרות והיו נמוחות בחצני לבפה והבועה פתוחה מלד אחד והופבה למעלה ומבנים לוחר הבהמה לתוכה וחוזר והופך פתחה לתוך הרלפה ונעבעת של בילגה בבועה ואינה נהפבת בדי שהשתמש בשל אחריה וגמלי הוא לה: **וחלונה שמומה.** חלונות היו בבית החליפות בעובי בותלי התאים שבלפונו של היבל שהם גוזרין את שביניהן בדתנן במסבת מדות (פ"ד משנה ז) ושתמו חלונה של בילגה:

גמ' אמר לך הא הודאה בעלמא הוא, ולית ביה תדיר קודם. ג) וחלוקת בית שמאי ובית הלל, קמו בה רב ורבה בר (רב הונא) [בר חנה] וכל חד מיניהו אסיק מימריה בתרוויהו. ואתינן לאברויי מדתנן הילך מצה תחלה, דהיא תדירה, והדר חמץ דהוה חיובא דיומא, ואמר לך רב תנאי היא.

עד כאן לא קאמרי ב"ה התם אלא שהיין גורם לקידוש שתאמר. תימה הא בתמני ג"ה דהיין תדיר וי"ל לא מטעם זה לחודיה בודמת לחובת היום דיימא מטעם זה יבדים לזמן לסוכה ושמא מינו בא לייבב דברי רב אלא לפי דבריו בדין ולא לפי טעמי בית הלל:

והלכתא סוכה ואח"ב זמן. מייתין לסתם מתני' דבתני הילך מצה הילך חמץ ג"ב תדיר ממי לחם הפנים חובת היום אף על פי שהם מאבת שעברה:

בוליא

מוסף רש"י

מברך על היום. בקידוש שבחות וימים טובים (ברבות נא:). **שהיום גורם ליין שיבא.** בום זה לא בא אלא בשביל שבת לבידוש (שם). **וכבר קדש היום.** משבבל עליו שלא מלאתי הבוכבים, ועדיין יין לא בא. לשמן, וכשם שבידוש לבישה בך בידוש לברבה (שם). **שהיין גורם לבידושא שהאמר.** שאם אין יין לא מבדשין, והמבדש על הפת גם הוא במבום בידוש, וברבת הפת בודמת (שם). **תדיר בודם.** נפבל לן בשמבת זמים מהאי בקא דבמיב משופפין מלבד עולת הבבר שאר לעולת התמיד שעשו לאחר לבה, מלבד משמע לאחר שהבבשים התמיד מבדישין המוספין וב"ל לבדשין שאר לעולת התמיד בקא ימיבי לעולם דבשביל שהוא תמיד הבדימה הבשוב, ומבלן אחה לומד לבל התמידין (שם). **יום טוב הסמוך לשבת.** שבא שאוחן בשבת הרגל היו בל המשמרות שוות בחילוק לחם הפנים. שהרי על בדחן שיהן שם והרי הוא בשבת שבאוחן הרגל (יומא יח.). **חל להיות יום אחד להפסיק בינתים.** או מלפניה, בגון שבלה המועד בחמישי בשבת, או מלאחריה, שהשתא המועד בשני בשבת, לא היה לחם להקדיש לבא מלפני השבת, אין שום, אלא משאר המתעבב בשבת, בין שהוא משאר אין שהוא משמרות הרגה, ונוטל שתי חלות ומשאר הנכנס נוטל שבע, ואין מוקלין אותן בין משמר הנכנס למשמר היוצא בדרך בל המשמרה זוכה בבל הקרבנות הבאות בשבתה.

פיסקא [בעצרת וכו']. אתמר רב אמר סוכה ואחר זמן, פירוש מקדים ומברך לישב בסוכה ואחר בך זמן, סבר חיובא דיומא עדיף לאקדומה. רבה בר בר חנה אמר זמן ואחר בך סוכה, סבר תדיר קודם. ורב אמר לך הא הודאה בעלמא הוא, ולית ביה תדיר קודם. ג) וחלוקת בית שמאי ובית הלל, קמו בה רב ורבה בר (רב הונא) [בר חנה] וכל חד מיניהו אסיק מימריה בתרוויהו. ואתינן לאברויי מדתנן הילך מצה תחלה, דהיא תדירה, והדר חמץ דהוה חיובא דיומא, ואמר לך רב תנאי היא.

תורה אור השלם

1. חֵלֶק בְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ לְבַד מִמִּכְרָיו עַל הָאֲבוֹת: דברים יח ח
2. וְכָל מִנְחָה אֲשֶׁר תַּאֲפֶה בְּתַנּוּר וְכָל נַעֲשָׂה בַּמַּרְחֶשֶׁת וְעַל מַחֲבַת לַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ תִּהְיֶה: ויקרא ז ט

רבינו חננאל

חלק בחלק יאכלו. השוה בין אכילה לעבודה, מה עבודה, פי' עבודה של אמורי הרגלים שאמרנו בה שבל המשמרות שוין בחילוקה (הן) [בן] חלק אבילת לחם הפנים בולן לוקחין ממנו. ג) (ובא בבל אות נפשו, אף אבילה ביוצא בה). והני מילי ברגלים, אבל בשאר יומות השנה, לבד משהיו נוהגין, מה מברו אבות זה לזה אני בשבתי ואתה בשבתך, בל המשמרה זוכה בבל הקרבנות הבאות בשבתה.

פיסקא [בעצרת וכו']. אתמר רב אמר סוכה ואחר זמן, פירוש מקדים ומברך לישב בסוכה ואחר בך זמן, סבר חיובא דיומא עדיף לאקדומה. רבה בר בר חנה אמר זמן ואחר בך סוכה, סבר תדיר קודם. ורב אמר לך הא הודאה בעלמא הוא, ולית ביה תדיר קודם. ג) וחלוקת בית שמאי ובית הלל, קמו בה רב ורבה בר (רב הונא) [בר חנה] וכל חד מיניהו אסיק מימריה בתרוויהו. ואתינן לאברויי מדתנן הילך מצה תחלה, דהיא תדירה, והדר חמץ דהוה חיובא דיומא, ואמר לך רב תנאי היא.

רבינו חננאל (המשך)

ואסיקנא כרב, הלכתא סוכה ואחר בך זמן. **מתני'** יום טוב הסמוך לשבת מלפניה [ומאחריה] וכו'. מאי לפניה ומאי לאחריה. פירוש יום טוב האחרון שחל [להיות] בערב שבת זהו לפניה, ואם חל יום טוב הראשון להיות באחד בשבת זהו לאחריה. מאי טעמא כיון דהני לא סגי להו אלא דקדמי אתו, והני לא סגי להו דלא מעכבי, תקינו להו רבנן לחם הפנים. אבל יום טוב הראשון לפניה, יום טוב אחרון לאחריה ושבת (ש)בתוך החג [נ"א: היינו שבת שבתוך החג], ואנן בעינן שתהא שבת הסמוכה לרגל ואינה מן הרגל [נ"א: ואנן בעינן סמוכה ואינה מן הרגל], כיון שאי אפשר לבאין שלא יקדימו [ז]יבואו קודם השבת בזמן שהיא לפני הרגל, ואי אפשר שלא יתעבבו עד אחד בשבת בזמן שהוא אחר הרגל, תקנו חכמים לשאר משמרות לחלוק בלחם הפנים. ויש מי שאומר יום טוב סמוך לשבת מלפניה, כגון דמקלע יום טוב באחד בשבת, כל יום טוב דהוא, דצריכין משמרות למיתיא מן מעלי [שבתא]. ומאחריה, כגון דמקלע יום טוב במעלי [שבתא], כל יום טוב [דהוא], דצריכין משמרות לאתחורי עד בתר שבתא. תקינו להו רבנן לכל המשמרות לחלוק בלחם הפנים. **מתני'** חל [יום] אחד להפסיק בינתים כו'. (פיס') פי' רוש אחד מימי (חל יום) [יום חול] להפסיק בין יום טוב לשבת והזה בינתים כאשר פירש הנה והוא המביא לידי עיכוב. (כו') **עד המתעכב נוטל (פי) שנים.** פי' כגון שחל יום טוב האחרון להיות בחמישי בשבת, ויש במשמרות מי שעיירותיהן רחוקות ונמנעין מלצאת בערב שבת ומתאחרות וצריך להתעכב עד אחד בשבת. (מה) [וזו] היא משמר המתעכב (כזה) ששנינו. משמר שזמנו קבוע, והוא משמר היוצא ומשמר הנכנס נוטל י' חלות, נוטל שש והיוצא נוטל שש. ר' יהודה אומר הנכנס נוטל שתים. וכן בזמן שחל יום טוב הראשון בשני בשבת, נמצא משמר היוצא מתעכב לחזר, שאינו יכול ללין ולחזור בו ביום, ג) הלכך נוטל שתי חלות יתירות. **ושאר בל ימות השנה הנכנס** נוטל שש והיוצא נוטל שש. ר' יהודה אומר הנכנס נוטל ז' חלות, שתים יתירות על יוצאי השבת,

ל א מיי' פ"ו מהלכות סוכה הלכה יב סמג עשין מג טוש"ע ס"ח סימן תרמג סעיף ג:
לא ב מיי' פכ"ט מהל' שבת הלכה ו סמג עשין כט טוש"ע ס"ח סימן רעג סעיף י:
לב ג מיי' פ"ד מהל' תמידין ומוספין הלכה יב:
לג ד מיי' שם הל' יג:
לד ה מיי' שם הל' יב:

ג) ברבות נא: פסחים קיד., ב) שם זבחים נא., ג) [ועיין יח.], ד) [עי' בשבועות יב:], ה) [עי' תוי"ט],